

Yapay Zekâ Politikası

Şeffaflık, hesap verebilirlik ve hukuk biliminde yapay zekânın sorumlu kullanımının gözetilmesi amacıyla hazırlanan bu politika dergiye sunulan tüm akademik çalışmalar için geçerlidir. Politika kapsamında, üretken yapay zekâ araçlarının kullanımına ilişkin esaslar belirlenmekte ve bu kurallara uyulmaması halinde doğacak sonuçlar düzenlenmektedir.

Derginin yapay zekaya ilişkin politikası, teknolojik gelişmelere ve gelişen akademik standartlara uyum sağlamak için gözden geçirilebilir ve değiştirebilir. Bu kurallarda yer almayan hususlarda “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber (2024)” hükümleri uygulanacaktır.

Yazarlar İçin Kurallar

Üretken yapay zekâ araçları yazar olarak gösterilemez.

Dergiye gönderilen akademik çalışmanın temel savları, kuramsal çerçevesi ve ana tezinin oluşturulması ve geliştirilmesi münhasıran yazarların sorumluluğundadır. Dergiye sunulan çalışmanın içeriği, doğruluğu ve özgünlüğüne ilişkin tüm sorumluluk yazarlara aittir.

Üretken yapay zekâyâ (ChatGPT, Claude, Gemini ve benzeri) veya diğer yapay zekâ temelli araçlardan yararlanılarak oluşturulan metinlerin çalışmanın ana içeriğine doğrudan dâhil edilmesi kabul edilmez. Çalışmada yer alan hukuki değerlendirmelerin, yorumların ve sonuçların yazarların kendi akademik birikimi ve bilimsel muhakemesi çerçevesinde ortaya konulması esastır. Bu çerçevede, sunulan çalışmalar yapay zekâ desteği olmaksızın hazırlanmış benzer bir akademik çalışmanın gerektirdiği gerçek emek düzeyini ve entelektüel sorumluluğu yansıtmak nitelikte olmalıdır.

Üretken yapay zekâ araçları yalnızca özet, genişletilmiş özet, dil bilgisi kontrolü, literatür taraması gibi sınırlı amaçlarla kullanılabilir. Yapay zekâ kullanımı makalenin özgünlüğünü etkilemeyecek süreçlerde, etik kurallar çerçevesinde gerçekleştirilebilir. Yapay zekâ araçları uydurma veri, manipülasyon gibi etik dışı amaçlar için kullanılmamalıdır.

Üretken yapay zekâ araçlarından herhangi bir şekilde faydalanılması durumunda, kullanılan araçların adı, hangi amaçla ve ne ölçüde kullanıldığı çalışmada açık ve şeffaf bir şekilde beyan edilmelidir. Bu beyan, uygun olduğu durumlarda “Yöntem” veya “Teşekkür” bölümünde yer almalıdır.

Üretken yapay zekâ araçlarının kullanıldığı hâlde beyan edilmediği tespit edilen çalışmalar hakkında kullanımın kapsamı, niteliği ve akademik çalışmaya etkisi gözetilerek değerlendirme yapılır. Bu değerlendirme sonucunda, gerekli görülmesi hâlinde başvurunun düzeltilmesi istenebilir, inceleme süreci derinleştirilebilir veya başvuru doğrudan reddedilebilir. Yapay zekâ kullanımının akademik dürüstlük ve yayın etiği ilkeleriyle bağdaşmadığı kanaatine varılması hâlinde, durum etik ihlal kapsamında ele alınabilir ve ilgili akademik etik kurullara bildirilebilir.

Yayın sonrasında bir ihlal tespit edilirse, düzeltme yayımlanması veya makalenin geri çekilmesi gibi düzeltici işlemler uygulanabilir. Bu politikanın tekrar eden veya ciddi ihlalleri, yazarların gelecekteki başvurularının dergi tarafından reddedilmesine yol açabilir.

Hakemler İçin Kurallar

Hakemlik süreci kapsamında kendilerine iletilen çalışmaların ve bu çalışmalara ilişkin herhangi bir bilginin hakemler tarafından üretken yapay zekâ araçlarına ya da diğer yapay zekâ tabanlı platformlara aktarmaları yasaktır. Bu tür bir kullanım bilimsel gizliliğin ihlaline ve fikri mülkiyet hakları bakımından hukuki sakıncaların ortaya çıkmasına neden olabilir. Değerlendirme süreci, hakemin kendi uzmanlık düzeyi ve bilgi birikimi ile yürütülmelidir.

Hakemler, yazarın oluşturduğu metnin yapay zekâ politikamıza aykırı bir şekilde oluşturulduğunu tespit etmeleri halinde, bu hususu raporlarında beyan etmelidir.

Editörler İçin Kurallar

Editörlerin henüz yayımlanmamış çalışmaları, bu çalışmalara ait herhangi bir bilgiyi üretken yapay zekâ araçlarına ya da diğer yapay zekâ tabanlı platformlara aktarmaları yasaktır. Editoryal değerlendirme sürecine sunulan içeriklerin gizliliğinin korunması ve yazarların fikri mülkiyet haklarının güvence altına alınması editörlerin temel yükümlülükleri arasındadır.

Editörler, yapay zekâ kullanımına ilişkin bir tereddüt veya risk tespit edilmesi hâlinde, derginin ilgili politikalarını dikkate alarak gerekli görülen durumlarda yazarlardan açıklayıcı bilgi veya destekleyici kanıtlar talep etmeli ve daha ileri inceleme gerektiren hususlarda resmi değerlendirme yapılmak üzere dergi yönetimine iletilmelidir.

Dergiye sunulan bir akademik çalışmada veya hakem raporunda üretken yapay zekâ kullanımına ilişkin bir belirsizlik veya endişe doğması halinde, editörler öncelikle editoryal bir değerlendirme yapmalı ve derginin ilgili politikalarını dikkate almalıdır. Gerekli görülen durumlarda yazarlardan açıklayıcı bilgi veya destekleyici kanıtlar talep edilmelidir. Daha ileri inceleme gerektiren hususlar ise resmî değerlendirme yapılmak üzere dergi yönetimine iletilmelidir.